

Met steun van Europa ontwikkelt Groningen zich tot waterstofregio

Nu de gaskraan in Groningen definitief dicht is, richt de provincie zich op nieuwe, duurzame industrieën zoals waterstof. Om de kennis hierover in het noorden een impuls te geven, startte netwerkorganisatie New Energy Coalition met een aantal onderwijspartners het project “H2 Train and Learn Hub”. Daarmee leggen Groningen en Drenthe de basis voor een nieuwe generatie waterstofprofessionals.

Fonds voor een rechtvaardige klimaattransitie

Het Just Transition Fund (JTF) is een Europees subsidiefonds dat steun biedt aan regio's die het meest worden geraakt door de overgang naar een groene economie. Om deze overgang in Noord-Nederland te bereiken is 330 miljoen euro subsidie toegezegd tot 2027. Daarmee steunt de EU betekenisvolle projecten die de economische en sociale gevolgen van de energietransitie helpen opvangen. Zo werken we in Noord-Nederland, en specifiek in de regio Groningen-Emmen, aan een groenere Nederlandse economie én aan de werkgelegenheid van de toekomst. Het JTF maakt deel uit van de Europese Green Deal, het programma waarmee Europa in 2050 klimaatneutraal wil zijn.

Waterstof speelt een sleutelrol in de Nederlandse energietransitie, onder meer als efficiënte opslagmethode voor zon- en windenergie. ‘Daarom zijn er in Groningen allerlei initiatieven op dit vlak,’ vertelt Jogchem Meinema, Projectmanager van de H2 Train and Learn Hub (H2TLH). ‘Maar we zagen dat het onderwijsaanbod op dit onderwerp achterbleef.’ Om hier verandering in te brengen stelde New Energy Coalition samen met een aantal regionale onderwijsinstellingen een plan op.

Van basisschool tot universiteit

Zo ontstond een consortium samen met de Rijksuniversiteit Groningen, Alfa-college, DC Terra, Noorderpoort, Hanze en NHL Stenden, met de New Energy Coalition als penvoerder, ‘Hierin ontwikkelen we leerstof voor alle niveaus,’ vertelt Jogchem. ‘We betrekken zelfs het primair én voortgezet onderwijs, zodat jongeren al vroeg kennismaken met de energietransitie en waterstof. Zo besteden we veel aandacht aan de *serious game* die we speciaal voor deze doelgroep ontwikkelden: een interactief spel waarmee je spelenderwijs leert wat waterstof is en wat het voor de energietransitie betekent.’

Naast nieuwe professionals opleiden, richt H2TLH zich ook op omscholing van mensen die al in het vak zitten. Dat doen ze onder andere met de New Energy Business School, waarmee ze opleidingen, trainingen en masterclasses aanbieden. ‘In totaal hebben we op die manier nu zo’n 500 mensen opgeleid,’ zegt Jogchem. Naast onderwijs en omscholing houdt H2TLH zich ook bezig met onderzoek. ‘Vanuit bijvoorbeeld de Rijksuniversiteit Groningen wordt door promovendi fundamenteel onderzoek gedaan naar de invloed van waterstof op onze atmosfeer. De eerste resultaten hiervan verschenen onlangs in wetenschappelijke tijdschriften.’

Werken aan echte uitdagingen

Naast onderwijs en onderzoek is ook praktijkervaring een doelstelling van H2TLH. Dat doen mbo- en hbo-studenten bijvoorbeeld door *challenges* aan te gaan, waarbij ze oplossingen zoeken voor uitdagingen van bedrijven die met waterstof werken. Jogchem: ‘Het bijzondere is dat hun werk echt impact heeft. Studenten bedenken vaak verrassend creatieve oplossingen.’ Ook samenwerking tussen studenten van verschillende niveaus vindt plaats bij H2TLH, in

zogenoemde *learning communities*. 'De samenwerking tussen praktische mbo-studenten en meer op onderzoek gerichte hbo en wo-studenten bereidt hen goed voor op wat straks in de praktijk belangrijk is.'

Jogchem en zijn team stemmen de inhoud van hun programma's continu af met de bij het project aangesloten bedrijven. 'We vragen hen welke vaardigheden zij in de nabije en verre toekomst noodzakelijk achten en passen onze inhoud hierop aan.' Een andere manier waarop H2TLH waterstofbedrijven in de regio verder helpt, is door het organiseren van netwerkevents. Tijdens de "HySociety" pitchen verschillende deskundigen in 5 minuten hun idee of innovatie voor een zaal met waterstofprofessionals vanuit de overheid, onderwijs en bedrijfsleven. 'Daarnaast laten we ook bij andere publieksevents zien waarom wat we doen belangrijk is', aldus Jogchem. 'Een voorbeeld is het muziekfestival Eurosonic Noorderslag, waar bezoekers in speciaal ingerichte tenten op de Grote Markt van Groningen kennis konden maken met waterstof.'

Van vliegwiel naar blijvende samenwerking

Gevraagd naar de toekomstplannen van H2TLH, geeft Jogchem aan dat er nog genoeg te doen is. 'Zo zijn we druk bezig met de ontwikkeling van Green Career, een platform met opleidingen en vacatures, speciaal gericht op de waterstofsector. Hiervoor zoeken we een duurzame businesscase. De subsidie die we van het Just Transition Fund ontvangen, fungeert als vliegwiel. Zonder deze steun hadden we dezelfde stappen gezet, maar aanzienlijk langzamer. Nu zoeken we naar continuïteit, terwijl we ook nieuwe plannen maken. Zo hopen we dat Groningen en Drenthe niet alleen uitgroeien tot dé waterstofregio van Nederland, maar ook tot een voorbeeld voor hoe onderwijs, onderzoek en industrie elkaar kunnen versterken in de energietransitie.'